

Obsah

	PŘEHLED VELIČIN A JEJICH JEDNOTEK	10
	SEZNAM TABULEK	15
	SEZNAM PŘÍLOH	18
	PŘEDMLUVA	19
1	ROZDĚLENÍ PALIV A JEJICH VLASTNOSTI	21
1.1	Rozdělení paliv	21
1.1.1	Tuhá paliva	22
1.1.2	Kapalná paliva	28
1.1.3	Plynná paliva	29
1.2	Základní vlastnosti paliv	33
1.2.1	Chemické složení paliva	33
1.2.1.1	Analýza paliva	33
1.2.1.2	Význam jednotlivých složek paliva	40
1.2.2	Spalné teplo a výhřevnost	44
1.2.2.1	Stanovení spalného tepla a výhřevnosti v kalorimetru	44
1.2.2.2	Stanovení spalného tepla a výhřevnosti výpočtem	54
1.2.2.3	Měrné palivo	64
1.2.3	Spalná teplota	65
1.2.3.1	Měrná tepelná kapacita	65
1.2.3.2	Entalpie	70
1.2.3.3	Rovnice tepelné rovnováhy	74
1.2.3.4	Základní druhy spalných teplot	77
1.2.4	Ohřev paliva bez přístupu vzduchu	101
2	SPALOVÁNÍ PALIV	104
2.1	Způsoby spalování	104
2.2	Výpočty spotřeby spalovacího vzduchu a množství spalin	107
2.2.1	Stechiometrické výpočty	108
2.2.2	Empirické vztahy	125
2.2.3	Grafické metody	128
2.3	Kontrola spalování	133
2.3.1	Analytické metody	134
2.3.2	Grafické metody	139
2.3.2.1	Ostwaldův trojúhelník	139
2.3.2.2	Bunteův trojúhelník	151
3	ZÁKLADY TEORIE HOŘENÍ	156
3.1	Difúzní, kinetická a přechodová oblast hoření	157
3.1.1	Hoření v difúzní oblasti	157
3.1.2	Hoření v kinetické oblasti	158
3.1.3	Hoření v přechodové oblasti	159

3.2	Základní fyzikální zákony	160
3.2.1	Zákon viskozity	162
3.2.2	Zákony vedení tepla	167
3.2.3	Zákony difúze	171
3.2.4	Aplikace základních fyzikálních zákonů při turbulentním proudění	182
3.3	Základy chemické kinetiky hoření	190
3.3.1	Chemická rovnováha hoření	191
3.3.2	Chemická kinetika hoření	195
3.3.2.1	Vliv teploty na rychlost reakce	197
3.3.2.2	Vliv látkové koncentrace na rychlost reakce	202
3.3.2.3	Vliv tlaku na rychlost reakce	204
3.3.3	Mechanismus reakcí hoření	205
3.3.3.1	Hoření vodíku	207
3.3.3.2	Hoření oxidu uhelnatého	208
3.3.3.3	Hoření methanu	208
3.3.3.4	Hoření uhlovodíků	209
3.3.3.5	Hoření uhlíku	209
3.4	Podmínky pro vznícení a hoření	210
3.4.1	Homogenní hoření	210
3.4.1.1	Zápalná teplota	213
3.4.1.2	Meze vznícení	215
3.4.2	Heterogenní hoření	216
3.5	Hoření v laminárním a turbulentním proudu	218
3.5.1	Hoření v laminárním proudu	218
3.5.1.1	Normálová rychlost šíření plamene	222
3.5.1.2	Stabilizace fronty hoření	224
3.5.2	Hoření v turbulentním proudu	227
3.6	Aerodynamika procesu hoření	229
3.6.1	Volný proud	230
3.6.1.1	Přímý turbulentní proud	232
3.6.1.2	Příčný turbulentní proud	235
3.6.2	Ohraničený proud	237
3.7	Hoření plynného paliva	239
3.7.1	Kinetické hoření	239
3.7.1.1	Laminární kinetické hoření	239
3.7.1.2	Turbulentní kinetické hoření	240
3.7.2	Přechod od kinetického hoření k difúznímu	242
3.7.3	Difúzní hoření	243
3.7.3.1	Laminární difúzní hoření	244
3.7.3.2	Turbulentní difúzní hoření	245
3.8	Hoření kapalného paliva	247
3.8.1	Podmínky hoření kapalných paliv	248
3.8.2	Struktura plamene	251
3.8.3	Rozbor procesu hoření	252
3.9	Hoření tuhého paliva	254
3.9.1	Heterogenní hoření tuhého uhlíku	255
3.9.2	Hoření tuhého paliva ve vrstvě	257
3.9.3	Hoření práškového paliva	260
4	TEORIE PODOBNOSTI A MODELOVÁNÍ	262
4.1	Podobnost	262
4.1.1	Konstanta podobnosti	263

4.1.2	Indikátor podobnosti	265
4.1.3	Invariant, kritérium podobnosti	267
4.2	Kritériální rovnice	272
4.2.1	Rozměrová analýza	273
4.2.1.1	Veličiny a jednotky	273
4.2.1.2	π -teorem	274
4.2.1.3	Huntleyova metoda	285
4.2.2	Analýza základních rovnic	289
4.2.2.1	Metoda převedení rovnic do bezrozměrového tvaru	289
4.2.2.2	Metoda podobnostní transformace	292
4.3	Modelování	294
4.3.1	Matematické modelování	295
4.3.1.1	Hydroanalogie	296
4.3.1.2	Elektroanalogie	304
4.3.2	Fyzikální modelování	308
4.3.2.1	Přibližné modelování	309
4.3.2.1.1	Automodelnost	311
4.3.2.1.2	Izotermické modelování	315
5	PROUDĚNÍ	318
5.1	Obecný základ	319
5.1.1	Základní pojmy	319
5.1.2	Stavové veličiny	320
5.1.3	Fyzikální vlastnosti tekutin	324
5.1.4	Základní plynové zákony	329
5.1.5	Směsi plynu	339
5.2	Statika a dynamika tekutin	345
5.2.1	Základní druhy tlaku	345
5.2.2	Statika tekutin	349
5.2.2.1	Statika jednoho plynu	349
5.2.2.2	Statika dvou plynů rozdílných vlastností	351
5.2.2.3	Eulerova rovnice statiky tekutin	358
5.2.3	Dynamika tekutin	362
5.2.3.1	Základní rovnice proudění	364
5.2.3.2	Druhy proudění skutečné tekutiny	376
5.2.3.3	Mezní vrstva	384
5.3	Hydraulické ztráty	392
5.3.1	Ztráty třením	394
5.3.2	Místní ztráty	406
5.4	Proudění plynu v pecních systémech	407
5.4.1	Proudění plynu kanály	407
5.4.2	Výtok plynu otvory	434
5.4.2.1	Výtok plynu při nízkých rychlostech	434
5.4.2.2	Výtok plynu při vysokých rychlostech	438
5.4.3	Proudění plynu v pracovním prostoru pecí	448
5.4.4	Přirozený a nucený odvod spalin	451
5.4.4.1	Přirozený odvod spalin	451
5.4.4.2	Nucený odvod spalin	455
6	SDÍLENÍ TEPLA	457
6.1	Sdílení tepla vedením	458
6.1.1	Součinitel tepelné vodivosti	459

6.1.2	Fourierova rovnice vedení tepla	464
6.1.3	Podmínky jednoznačnosti úloh vedení tepla	468
6.1.4	Stacionární vedení tepla	470
6.1.4.1	Jednosměrné stacionární vedení tepla bez vnitřních zdrojů	471
6.1.4.1.1	Rovinná stěna	471
6.1.4.1.2	Válcová stěna	481
6.1.4.1.3	Kulová stěna	492
6.1.4.1.4	Vliv změny součinitele tepelné vodivosti na teplotní pole	495
6.1.4.2	Jednosměrné stacionární vedení tepla s vnitřními zdroji	499
6.1.4.2.1	Rovinná stěna — povrchová podmínka III. druhu	500
6.1.4.2.2	Plný válec — povrchová podmínka III. druhu	502
6.1.4.3	Vedení tepla tyčí	506
6.1.4.3.1	Tyč nekonečné délky	507
6.1.4.3.2	Tyč konečné délky	508
6.1.4.3.3	Součinitel efektivity žebra	510
6.1.4.4	Víceměrné stacionární vedení tepla	513
6.1.4.4.1	Analytické metody	513
6.1.4.4.2	Numerické metody	514
6.1.5	Nestacionární vedení tepla	518
6.1.5.1	Analytické metody	519
6.1.5.1.1	Rovinná stěna	519
6.1.5.1.2	Válec	528
6.1.5.1.3	Koule	533
6.1.5.1.4	Poloohraničený masív	538
6.1.5.1.5	Tělesa složitějšího tvaru	543
6.1.5.2	Numerické metody	546
6.1.5.2.1	Explicitní metody	547
6.1.5.2.2	Implicitní a jiné metody	561
6.2	Sdílení tepla konvekcí	563
6.2.1	Fourierova—Kirchhoffova rovnice	564
6.2.2	Sdílení tepla mezi tekutinou a tuhým tělesem	566
6.2.2.1	Tepelný tok na rozhraní tekutina — tuhé těleso	567
6.2.2.2	Místní součinitel přestupu tepla konvekcí	569
6.2.2.3	Střední součinitel přestupu tepla konvekcí, střední teplotní rozdíl	571
6.2.3	Analytické řešení sdílení tepla konvekcí	573
6.2.3.1	Konstantní rychlost proudění	575
6.2.3.2	Parabolické rozložení rychlosti proudění	576
6.2.4	Využití teorie podobnosti pro řešení konvekčního sdílení tepla	579
6.2.5	Vliv změny teploty tekutiny na konvekcí tepla	582
6.2.6	Experimentální stanovení součinitele přestupu tepla konvekcí	584
6.2.7	Součinitel přestupu tepla konvekcí pro inženýrské výpočty	586
6.2.7.1	Nucené proudění	586
6.2.7.1.1	Podélné obtékání plochého povrchu	587
6.2.7.1.2	Obtékání válce, hranolu, koule	590
6.2.7.1.3	Obtékání svazku trubek	592
6.2.7.1.4	Proudění v trubkách	596
6.2.7.2	Přirozené proudění	604
6.2.7.2.1	Neohraničený prostor	605
6.2.7.2.2	Ohraničený prostor	608
6.2.7.3	Směšené proudění	610
6.2.7.3.1	Vertikální trubky	611
6.2.7.3.2	Horizontální trubky	612

6.2.7.4	Proudění tekutých kovů	613
6.2.7.5	Var kapaliny	615
6.3	Sdílení tepla zářením	619
6.3.1	Fyzikální základy záření	619
6.3.1.1	Základní pojmy	621
6.3.1.2	Planckův zákon	623
6.3.1.3	Wienův posunovací zákon	625
6.3.1.4	Stefanův—Boltzmannův zákon	626
6.3.1.5	Lambertův zákon	628
6.3.2	Radiační vlastnosti	630
6.3.2.1	Kirchhoffův zákon	631
6.3.2.2	Spektrální radiační vlastnosti	633
6.3.2.3	Šedé těleso	636
6.3.3	Záření mezi tělesy v propustném prostředí	637
6.3.3.1	Index směrovosti	639
6.3.3.2	Základní případy pro uzavřený systém dvou těles	641
6.3.3.2.1	Dva rovnoběžné ploché povrchy	641
6.3.3.2.2	Dva zakřivené povrchy	645
6.3.4	Záření plynů	646
6.3.4.1	Základní zákonitosti	648
6.3.4.2	Záření spalin	650
6.3.5	Záření mezi plynem a tuhým tělesem	655
6.3.6	Záření mezi tělesy v zeslabujícím prostředí	656
6.4	Složené sdílení tepla	657
	LITERATURA	659
	TABULKOVÉ PŘÍLOHY I AŽ VII	663
	JMENNÝ REJSTŘÍK	669
	VĚCNÝ REJSTŘÍK	671